

5. Назаренко П. Г. Принцип недоторканності житла та іншого володіння особи: загальнотеоретичний аналіз. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2016. Серія : Право. Вип. 38(2). С. 122–125.

6. Салманов О.В. Щодо змісту засади недоторканості права власності у кримінальному провадженні. Пріоритетні проблеми реформування системи законодавства України: тези доповідей міжнародної науково-практичної конференції, (м. Київ, 21-22 жовтня 2016 р.). Київ, 2016. С. 126–129.

7. Тимошенко М. О. Загальні засади (принципи) кримінального провадження в системі принципів права. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2015. Серія: Право. Вип. 35(1.3). С. 132–135.

8. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 №435-IV. Дата оновлення: 31.03.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15> (дата звернення 02.05.2019).

Сосін О.С.

*студентки IV курсу юридичного факультету
Тернопільського національного економічного університету
Науковий керівник: к.ю.н, доцент кафедри
кримінального права та процесу ТНЕУ Шульга Н.М.*

СПЕЦИФІКА РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ВТРУЧАННЯМ У ДІЯЛЬНІСТЬ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ

Зважаючи на специфіку діяльності правоохоронних органів міжнародно-правові акти та національне законодавство багатьох держав містять низку правових гарантій реалізації повноважень, покладених на працівників правоохоронних органів. Серед них важлива роль належить правовим нормам, що передбачають кримінальну відповідальність за втручання в діяльність працівників правоохоронних органів. Чинний в Україні Кримінальний кодекс у статті 343 криміналізує будь-які діяння, спрямовані на втручання у діяльність осіб, що виконують правоохоронну функцію [1]. Ці діяння є суспільно небезпечними насамперед тому, що порушують нормальну діяльність правоохоронного органу, підривають авторитет державної влади, впливають на ефективність функціонування всієї правової системи України. Втручання у діяльність працівника правоохоронного органу перешкоджає виконанню ним службових обов'язків, ставить під загрозу правопорядок, права і законні інтереси окремих фізичних та юридичних осіб, виконання службових обов'язків працівниками правоохоронних органів. Потерпілим від злочину, що передбачений у статті 343 є лише працівник правоохоронного органу. Складність визнання тієї чи іншої особи потерпілою від досліджуваного нами злочину полягає насамперед у тому, що на законодавчому рівні відсутнє визначення поняття «правоохоронний орган», а серед представників української правничої науки нема єдиного підходу щодо розкриття змісту цієї юридичної дефініції. Це ускладнює чітке встановлення кола осіб, що виступають працівниками правоохоронних органів, відповідно потерпілими від злочину, а також перешкоджає правильному визначенню об'єкта злочинного діяння.

За конструкцією об'єктивної сторони втручання у діяльність працівника правоохоронного органу є формальним складом злочину. Даний злочин

вважається закінченим з моменту втручання у діяльність працівника правоохоронного органу незалежно від того чи призвело це до прийняттям незаконного рішення чи перешкодило виконанню своїх обов'язків.

В.І. Осадчий, вважає втручання у діяльність працівника правоохоронного органу, як передбачений ч. 1 ст. 343 ККУ злочин, має місце тоді, коли вчинене не можна розцінювати як опір або насильство, умисне знищення або пошкодження майна, посягання на життя працівника правоохоронного органу. Це пояснюється тим, що опір, погроза або насильство, умисне знищення або пошкодження майна, посягання на життя працівника правоохоронного органу – окремо передбачені законом форми втручання [2, с.138].

За змістом ст. 343 ККУ під втручанням у діяльність працівника прокуратури, органу внутрішніх справ, служби безпеки слід розуміти конкретні дії, спрямовані на перешкоду у виконанні цим працівником службових обов'язків або на досягнення прийняття неправомірного рішення. Втручання може виявлятися в умовлянні, шантажуванні потерпілого, погрозі відмовити у наданні законних благ, а також у будь-якій іншій формі впливу [3, абз.1 п. 9]. Вплив може здійснюватися усно, письмово (зокрема анонімно), за допомоги засобів масової інформації (публікацій у газетах, виступах по радіо, телебаченню тощо), як особисто, так і за допомоги інших осіб. Втручання у діяльність працівника правоохоронного органу здійснюється з прямим умислом. Проте цей склад злочину вимагає мету як обов'язковою ознаку його суб'єктивної сторони – перешкодити виконанню працівником правоохоронного органу своїх службових обов'язків або домогтися прийняття незаконних рішень. Так, учиняючи злочин, особа не лише усвідомлює суспільну небезпечність впливу на працівника правоохоронного органу, а й бажає перешкодити виконанню ним своїх службових обов'язків або домогтися прийняття всупереч закону рішень. У науці кримінального права існує думка, що втручання у діяльність працівника правоохоронного органу може здійснюватися і з метою домогтися для себе (для суб'єкта злочину) чи інших осіб рішення, надати зацікавленим особам послугу.

Слід зауважити, що простий склад злочину «Втручання в діяльність працівника правоохоронного органу» вимагає загального суб'єкта злочину, а кваліфікований – спеціального. Згідно ч. 1 ст. 343 ККУ, діяння, за які настає кримінальна відповідальність можуть учинятися будь-якою осудною фізичною особою, що досягнула 16-річного віку [1].

Одна з кваліфікаційних ознак досліджуваного нами складу злочину вимагає як спеціального суб'єкта злочину службову особу, котра здійснила втручання в діяльність працівника правоохоронного органу, використавши при цьому своє службове становище, тобто використала права і повноваження, надані їй за посадою або у зв'язку з певною службовою діяльністю. За таких умов спеціальним суб'єктом злочину можуть бути: особи, від яких потерпілий перебуває у службовій залежності; представники влади; особи, від яких залежить фінансове, матеріально-технічне забезпечення органу, де працює потерпілий, а також медичне та інше обслуговування потерпілого чи його близьких родичів або вирішення побутових питань потерпілого [3, абз. 5 п. 11].

Таким чином специфіка розслідування злочинів пов'язаних із втручанням у діяльність правоохоронних органів полягає у наступному. У наш час на законодавчому рівні досі не визначено дефініція «правоохоронний орган» та

невстановлена чітка система правоохоронних органів України. Нечіткість позиції законодавця щодовизнання того чи того органу правоохоронним ставить під сумнів законність притягнення або ж, навпаки, непритягнення особи до кримінальної відповідальності.

Із виникненням суб'єкта правозастосовної діяльності питання стосовно належності державного органу до правоохоронного виникає питання про визнання особи потерпілою від злочину та наявності у вчинених діях особи ознак об'єктивної сторони досліджуваного нами складу злочину. Адже доведення факту втручання в діяльність працівника правоохоронного органу «з метою перешкодити виконанню службових обов'язків» не є можливим без з'ясування того чи ці обов'язки безпосередньо стосуються правоохоронної діяльності, а їх носієм працівником саме правоохоронного органу.

Список використаних джерел

1. Кримінальний кодекс України: Кодекс України, Кодекс, Закон від 05.04.2001 №2341-III. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2001. №25-26. ст. 131.
2. Осадчий В.І. Кримінально-правовий захист правоохоронної діяльності: монографія. К.: Атіка, 2004. 336 с.
3. Постанова Пленуму Верховного Суду України «Про застосування судами законодавства, що передбачає відповідальність за посягання на життя, здоров'я, гідність та власність суддів і працівників правоохоронних органів» від 26 червня 1992 р. №8 (Із змінами, внесеними згідно з Постановою Пленуму Верховного Суду України від 3 грудня 1997 р. №12). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0008700-92>.

Шажко В.

*студент IV курсу юридичного факультету
Тернопільського національного економічного університету.
Науковий керівник: к. ю. н., доцент кафедри
конституційного, адміністративного та
фінансового права ТНЕУ Чудик Н.О.*

ОСОБЛИВОСТІ ДОКУМЕНТАЛЬНОГО ОФОРМЛЕННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ АДВОКАТА В АДМІНІСТРАТИВНОМУ ПРОЦЕСІ

Особливості документального оформлення повноважень адвоката в адміністративному процесі.

Запровадження адвокатської монополії на представництво інтересів фізичних та юридичних осіб в суді та прийняття нової редакції КАС України поставило перед юристами-практиками деякі проблемні питання, пов'язані з представництвом учасників справи у адміністративному процесі. КАС України містить виключний перелік документів, якими підтверджуються повноваження адвоката: довіреність або ордер. Законодавець таким чином встановлює, що між цими двома документами можна поставити знак рівності та кожен з цих окремо взятих документів (без необхідності надання будь-яких інших документів) підтверджує факт наявності повноважень у адвоката, наприклад, подавати процесуальні документи в суд або брати участь в судових засіданнях. Але, чи дійсно на практиці для представництва інтересів клієнта в суді адвокату достатньо тільки довіреності або тільки ордеру?